

ВИДАТНІ ВЧЕНІ, ПЕДАГОГИ

КОЛОБКОВ Павло Сергійович (05.08.1912 – 27.11.2007 р.) – видатний фахівець у галузі теплоенергетики, доктор технічних наук (1956 р.), професор (1956 р.), один із засновників науково-технічного напрямку «Використання теплових вторинних енергоресурсів».

П.С. Колобков народився 5 серпня 1912 р. у м. Казань. У 1936 році закінчив Куйбишевський індустріальний інститут (нині м. Самара, РФ) за спеціальністю «теплосилове обладнання промпідприємств» (тепломеханічне відділення енергетичного факультету). Ще до переїзду в Харків працював

змінним інженером теплосилового господарства металургійного заводу, асистентом кафедри теплопостачання та вентиляції Куйбишевського інженерно-будівельного інституту. Потім працював у харківських проектних інститутах «Оргенергобуд» та «Гіпроважмаш» (1938–1945 рр., груповий інженер, керівник теплотехнічного сектора, зам. начальника відділу). У 1945 році П.С. Колобков захистив кандидатську дисертацію на тему: *«Зовнішнє використання тепла відхідних газів металургійних печей»* та перейшов працювати доцентом Харківського інженерно-будівельного інституту (зараз Харківський національний університет будівництва та архітектури). У 1956 році після закінчення докторантури Московського енергетичного інституту захистив докторську дисертацію на тему *«Використання вторинного тепла машинобудівельних заводів»*. У 1949 році змінив на посаді завідувача кафедри «Теплопостачання та вентиляції» к.т.н. Лобасєва Б. М. у зв'язку з переїздом останнього до Києва і до 1989 р. Завдяки його роботам у галузі використання вторинних енергоресурсів, в 1984 р., кафедра отримала назву *«Теплогазопостачання, вентиляція та використання теплових вторинних енергоресурсів»*. З 1989 до 1999 року він професор цієї ж кафедри.

Павло Сергійович Колобков був нагороджений медалями та Почесною грамотою МінВУЗу СРСР. Йому було присуджено почесне звання *«Заслужений діяч науки Української РСР»*. Підготував 16 кандидатів наук. Опублікував 163 наукових праць, у т.ч. 6 монографій та 16 авторських свідоцтв на винаходи. Він був членом багатьох науково-технічних рад, вчених рад із захисту дисертацій, виконував велику громадську, наукову і організаційну роботу.

Велику увагу П.С. Колобков приділяв дослідженню проблеми теплофікації, промислової теплоенергетики та використання вторинного тепла. Більшість робіт, виконаних під керівництвом Колобкова П.С., мали практичну спрямованість і давали значний економічний ефект.

Найбільш вагомі роботи під керівництвом Колобкова П.С. були виконані в 70-ті та 80-ті роки, коли рішенням Держкомітету з науки і техніки при Раді Міністрів СРСР очолювана ним кафедра була призначена головною з розробки принципових, схемних та технічних рішень із використання ВЕР промислового виробництва. Згідно із програмою Держкомітету, розрахованою до 2000 року, мали бути розроблені проекти реконструкції 10 крупних промислових вузлів. У рамках цієї програми кафедрою під керівництвом Колобкова П.С. були проведені масштабні науково-дослідні розробки з *використання вторинного тепла Магнітогорського, Жданівського* (зараз Маріуполь), *Комунарського* (зараз Алчевськ) та *Криворізького промислових вузлів*, які навіть за скромними економічними розрахунками мали давати економічний ефект у десятки мільйонів карбованців для потреб населених пунктів.

На жаль, під впливом перебудови економіки України роботи в цьому перспективному напрямку дещо припинили, але сьогодні в період глобальної економічної та енергетичної кризи цей напрямок набуває нової актуальності. І це дає надію на подальший розвиток ідей та розробок професора Колобкова П.С. на сучасній основі новим поколінням фахівців у галузі теплопостачання та теплоенергетики.

Колеги та студенти пам'ятають Павла Сергійовича, як *високоінтелектуальну, виключно інтелігентну та ерудовану людину*, яка мала беззаперечний авторитет, що ґрунтувався не лише на знаннях та досягненнях, а й на високоморальних людських якостях. І цей авторитет поширювався далеко за межі рідної кафедри, рідного навчального закладу та навіть рідного міста. Провідні споріднені кафедри профілю Теплопостачання і вентиляції із Москви, Ленінграда, Кисва, Новосибірська завжди виявляли до нього повагу, прислухались до його думки та охоче співробітничали.

Глибина його знань та інтересів не обмежувалась вузькою професійною галуззю. Він був справжнім знавцем і щирим цінителем мистецтва. За своє життя П.С. Колобков зібрав велику колекцію картин відомих художників світового рівня і заповів цю колекцію *Харківському художньому музею*.

Після П.С. Колобкова кафедру яка в 2010 році відзначала свій *80-річний ювілей*, очолив д.т.н., професор, академік Академії будівництва України, відмінник вищої освіти України, член ВАК **Редько Олександр Федорович**.

У даний час на кафедрі «Теплогазопостачання, вентиляції та використання теплових вторинних енергоресурсів» працює

висококваліфікований професорсько-викладацький колектив, який має в своєму складі шість докторів технічних наук і професорів, сімнадцять кандидатів наук і доцентів.

На кафедрі працюють відомі фахівці: канд. техн. наук, професор Андон'єв В.С., канд. техн. наук, професор Дячук В.В., канд. техн. наук, професор, член-кореспондент Академії будівництва України Ніколаєнко В.Є., д-р. техн. наук, професор, член-кореспондент Інженерної Академії України Тарадай О.М., д-р. техн. наук, професор Шушляков О.В., канд. техн.

наук, професор, академік Академії будівництва України, заслужений винахідник України Щекін І.Р.

Під їх керівництвом виконуються науково-дослідні роботи фундаментального та прикладного характеру, до яких залучаються студенти і аспіранти. Викладачі кафедри постійно публікують і патентують результати своєї наукової діяльності, беруть участь у наукових і науково-практичних конференціях різного рівня.

На сьогоднішній день колектив кафедри розробляє такі пріоритетні напрями досліджень: процеси спалювання низькосортного палива у киплячому шарі; енергозберігаючі технології у виробництві будівельних матеріалів; очищення повітря, що відходить від технологічного обладнання; використання вторинних енергоресурсів промисловості та поновлюваних джерел енергії, зокрема геотермальної та сонячної енергії.

Оргкомітет та учасники олімпіади 2010 – колективний портрет

Щороку на базі кафедри проводиться Всеукраїнська студентська олімпіада за фахом "Теплогазопостачання та вентиляції", в якій

приймають участь та спілкуються між собою кращі студенти вузів України. Учні Павла Сергійовича продовжують закладені ним традиції педагогічної, методичної та наукової роботи.

Професор О.В. Шушляков зі студентами

Професор Шушляков О.В. вже багато років успішно розробляє науковий напрямок «Вихрові пиловловлювачі», поштовх до розвитку якого дав свого часу саме професор Колобков П.С. Нещодавно О.В. Шушляков запропонував конструкцію апарата нового покоління для очищення газів від композиційних домішок одночасно трьома способами – сухим, мокрим та електричним.

Професорсько-викладацький склад кафедри ТТВ та ТВЕР. На фото зліва направо у нижньому ряду: професор, канд. техн. наук Ніколаснко В.Є., професор, канд. техн. наук Андон'єв В.С., професор, д-р. техн. наук Редько О.Ф., доцент, канд. техн. наук Красненко Т.І., професор, канд. техн. наук Щекін І.Р.; у середньому ряду доцент Гладкосков В.П., доцент, канд. техн. наук Пуль В.М., доцент Романтовський В.І., асистент Бугай В.С., асистент, канд. техн. наук Паламарчук О.Ю., доцент Уланченко І.І.; у верхньому ряду асистент Ільченко В.Т., доцент, канд. техн. наук Ланиберг Н.Г., доцент, канд. техн. наук Чайка Ю.І., доцент, канд. техн. наук Басова Н.М., доцент, канд. техн. наук Поволочко В.Б., доцент, канд. техн. наук Черкашин Ю.В., доцент, канд. техн. наук Гвоздецький О.В.